

Key words: physical education, physical culture, efficiency, modernization, motivation, sports and health technologies.

Пастушкова Ніна Анатоліївна – викладач кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії (м. Краматорськ, Україна)

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії Ю. О. Долинний

УДК 37.037

АКАДЕМІЧНІ ЦІННОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ СУЧАСНОЇ ПОЛЬЩІ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ СУЧАСНОСТІ

Л. Р. Пелех

У статті розглянуто теоретичні дослідження у сфері трактування цінностей та їх класифікації у доробках польських вчених та представлено зміст типових аксіологічних вимог до академічної спільноти в Польщі.

***Ключові слова:** цінності, аксіологічні вимоги, академічне співтовариство.*

Ціннісна тематика набула особливої актуальності в освітній сфері сьогодення через проблеми, з якими зустрілось людство в кінці ХХ – на початку ХХІ століття. З одного боку це соціальні, економічні, культурні та політичні протистояння, що мають місце як в окремих країнах, так і в цілому світі, а з іншого – це проблеми, що зв'яляються як наслідок перших, особливо серед молоді: тероризм, наркотики, алкоголь, психічні девіації тощо. На думку освітньої академічної спільноти, розуміння основоположних тенденцій у ціннісному наповненні освітніх парадигм та дослідження аксіологічного спрямування будь-якої країни дадуть можливість зробити науковий прогноз стосовно того, якою буде країна в майбутньому, чого слід очікувати, та визначити ті аспекти в навчанні і вихованні, на які необхідно вплинути або

відкорегувати. У зв'язку з цим особливої актуальності набувають такі проблемні питання, як: визначення напрямів сучасної освіти, аксіологічного базису навчально-виховного процесу, усвідомлення нових ціннісних орієнтацій академічної освіти як передумови збереження її морального авторитету та підвищення її соціального статусу. Тому, як бачимо, ціннісні дослідження є нагальними для освітнього простору будь-якої країни.

Сучасна українська аксіопедагогіка достойно представлена такими іменами, як В. Андрущенко, В. Лутай, І. Надольний, М. Каган, В. Кремень, В. Курило, Ю. Пелех та ін. Враховуючи наміри дослідження, принципово важливим є філософсько-педагогічний доробок польської наукової школи, представлений такими науковцями, як-от К. Денек (K. Denek), В. Оконь (W. Okoń), Я. Хомплевич (J. Homplewicz), М. Чимик (M. Chumyk), В. Чихонь (W. Cichoń) та інші.

Дослідження цих вчених-педагогів вносять багато цінного в розробку аксіопедагогічної науки в українській парадигмі, однак, на нашу думку, означена проблема залишається недостатньо розробленою, особливо в сфері компаративного аналізу на основі праць польських дослідників у напрямку аксіологічного виховання.

Мета статті – окреслити загальний проблемний контекст цінності як філософського, психологічного, соціологічного та педагогічного поняття у доробках польських авторів, з'ясувати відмінності та особливості у класифікаціях цінностей та систематизувати зміст типових аксіологічних вимог до академічної спільноти в Польщі.

Тривалу історію аксіологічної проблематики у філософії можна підтвердити фактом, що такі поняття, як «цінність», «ціннісна спрямованість особистості» мають смислове вираження практично у всіх мовах. Разом з тим більш детальне вивчення сучасного стану теорії цінностей свідчить про термінологічну та змістовну неоднозначність означеного понятійного ряду, що перетворює останній на предмет гострої полеміки, особливо в освітньому контексті.

Для розвитку теорії цінностей у світовому науковому просторі характерні такі етапи: від виникнення інтересу до змісту чеснот і благ (що цінуються в індивідуальному та суспільному житті) до появи самого поняття «цінності», його самостійної еволюції, до наділення його статусом вищої філософської категорії та сучасного визнання необхідності дослідження буття з позиції цінності поряд з такими параметрами, як істинність, сутність, причинність та ін. [1.с.8-9].

Окресливши загальну генетику ціннісного понятійного ряду, можемо перейти до аксіологічного досвіду польської педагогіки та філософії.

Яке ж місце у виховному процесі та визначеній виховній ситуації посідає аксіологічний аспект в польському контексті? Вчені-дослідники слушно зауважують, що донедавна багато польських освітян у дослідженнях сутності виховного процесу, його структури, чинників підкреслювали педагогічні, психологічні та соціологічні аспекти, оминаючи аксіологічний аспект у виховному процесі [10, с. 5] і тим самим оминали тезу, що саме виховання, власне і є трансформаційним процесом визначених цінностей.

Які ж трактування цінностей знаходимо у доробках польських вчених?

На думку Х. Свіди (H. Świda) у суспільних науках поняття «цінність» функціонує в цілому в трьох значеннях:

- 1) цінності – це речі, на які направлені наші прагнення, або речі, які задовольняють наші потреби;
- 2) цінністю можемо визнати позитивно оцінені об'єкти наших спостережень або суджень;
- 3) під цінністю можемо розуміти загальний критерій, на підставі якого виокремлюються об'єкти, що гідні позитивної оцінки [10, с.68].

Найчастіше цінності розглядаються у філософському, психологічному, соціологічному та антропологічному аспектах. В. Оконь (W. Okoń), до прикладу, з філософської точки зору трактує цінності як багатозначне поняття та як «властивість, що надається предметам людиною залежно від її потреб, почуттів та бажань» [7].

К. Денек зазначає, що «визначення цінності можна поділити на ті, що розглядають цінність як об'єкт або ті, що ототожнюють її з переконаннями. Перша позиція належить до царини філософії, а друга – до соціології» [4, с.26]. У соціологічному аспекті цінності визначають як:

- предмети і переконання ненормативного характеру, що зумовлюють психічні переживання і спонукають до певних дій;
- поширені в певній соціальній групі переконання, що окреслюють типові погляди, судження та бажання і є визначальними для її членів;
- переконання певних суб'єктів або соціальних груп, що визначають ознаки соціальних груп або цілого суспільства [4, с. 30].

Наближеним до педагогічного трактування цінності є визначення Є. Щераньські (J. Szczepański), який визначає цінність як «довільний матеріальний або ідеальний предмет, ідею або інституцію, предмет уявний або

реальний, по відношенню до якого людина або суспільство виражає повагу та надає важливого значення...» [8, с.42].

У трактуваннях з психологічної точки зору цінністю є те, що являє важливість для існування, активності і розвитку людини у різних періодах її життя або уявлення і переконання людини про те, що є важливим та значимим для життя людини, її розвитку та активності [9].

С. Матусевич (С. Matusewicz) звертає увагу на те, що цінність в психології це: «бажаний об'єкт, чинник вибору мотивів та цілей дії і ресурсів їх реалізації» [5].

З вище окресленого можемо дійти висновку, що, на думку польських дослідників, цінності – це все те, що є бажаним та містить в собі кінцеву мету людських прагнень, або, іншими словами – все те, що цінить людина чи певна соціальна група та все те, що є для них важливим. Не можна оминати тези Р. Картежуша (R. Kartezjusz) про те, що цінності є вічними і людина не може бути їх автором, вона може лише відкривати їх та схвалювати. В такому ракурсі польські дослідники виводять ще одну думку про справжність лише тих цінностей, що пов'язані з ім'ям Бога.

Є також спроби цілісного, глобального та, в деяких баченнях, різнопланового визначення цінності, де враховувались психологічний, соціологічний та культурологічний аспекти, але кожен окремо. Таке трактування можемо знайти у М. Міштал (M. Misztal) [6]. Її дослідження полягало у виключенні тих складових, що не належали до аспекту, що розглядався. Таким чином, М. Міштал (M. Misztal), до прикладу, з психологічних визначень виключила ті ознаки, що мали соціологічні та культурологічні константи, а з соціологічних ті, що виходили за межі соціологічно-суспільних досліджень. В свою чергу, до визначень цінностей з точки зору культурологічного аспекту не долучались характерні дефініції двох попередніх визначень. В результаті педагог-дослідник, розглядаючи психологічний характер трактування цінності, визначає їх як:

- елемент переконань суб'єкта щодо нормативності або ненормативності;
- переконання інших людей щодо психічного, фізичного стану або дій інших суб'єктів, що є бажаними;
- предмет, що задовільняє певні потреби суб'єкта;
- спостережувальну поведінку суб'єкта.

Натомість з огляду на соціологічний характер, цінності трактуються як:

- предмети та переконання, що викликають відносно однакові психічні переживання та певні дії суб'єктів – членів суспільних груп;

- переконання поодиноких суб'єктів або поширене в суспільних групах як таке, що є визначальне для цієї суспільної групи або всього суспільства.

В свою чергу, розгляд цінностей з точки зору культурологічної давали можливість трактувати їх як:

- загально бажані в даному суспільстві предмети символічного або несимволічного характеру;
- розповсюджені екзистанційно нормативні судження (ціннісні орієнтації);
- поширені в даному суспільстві переконання, що передають судження та поведінку людей цього суспільства;
- переконання щодо цінностей та норм, що є гідними для даного суспільства.

Але розглянувши цінності в такий спосіб, М. Міштал (M. Misztal) слушно зауважує, що навіть і таке їх дослідження не дає чіткої картини щодо їх наукової приналежності чи аксіологічного предмета дослідження і пропонує провести різнобічний аналіз цінностей в площині кожної з суспільних наук.

Розмірковуючи над трактуванням багатоаспектності поняття «цінність», яка представлена у дослідженнях польських вчених, вважаємо за необхідне навести приклади тлумачення цього поняття у дослідженнях українських педагогів, що найкраще та найповніше відображають суть «цінності» з педагогічної точки зору. Ю. Пелех, до прикладу, розглядає цінність «як філософське поняття, яке виражає інтеріоризований (інтерналізований) у свідомості особистості та пов'язаний із задоволенням матеріальних та духовних потреб індивідуальний максимум, що у процесі соціалізації набув ознак еталона, уніфіковано класифікувавшись у часовій абстракції» [2, с.10]. На цій основі автор виводить твердження про те, що цінностями можуть бути світоглядні норми, уявлення, ідеали; окремі риси людини, зокрема доброта, співчуття, ніжність, вияв турботи; житло, домашній комфорт, одяг, успіх, кар'єра, здоров'я, улюблена праця, сім'я; діти в суб'єктивному розумінні автора також є певними цінностями.

В аксіологічних дослідженнях XX-XXI ст. існує багато різних класифікацій цінностей і варто зазначити, що залежать вони від визначених критеріїв, що відображають ідеї, концепції, основні положення, матеріальні блага, психічні переживання тощо. Це дає підстави головного поділу цінностей на духовні та матеріальні, що, в свою чергу, діляться на моральні, економічні, юридичні, політичні, релігійні та інші. В нашому дослідженні ми зробимо спробу проаналізувати класифікації цінностей таких відомих науковців польського

освітнього простору, як Р. Інгарден, Р. Єдлінський, С. Оссовський, М. Рокич та ін.

Класифікація цінностей у працях польських вчених

№	Автор класифікації	Зміст цінностей	Джерело
1	Р. Інгарден(R. Ingarden)	<ul style="list-style-type: none"> • анімальні або ненормативні (вони є нестійкі і змінні, виражаються в у різних станах задоволення); • нормативні(стани свідомості, що мають місце при контактах з мистецтвом); • абсолютні (незмінні, вічні, що визначається культурою) 	R. Ingarden, Książeczka o człowieku, Kraków 1973.
2	К. Попер(K. Popper)	<ul style="list-style-type: none"> • цінності предметних(фізичних) станів; • цінності психічних станів; • цінності об'єктивного мислення; • цінності вічного світу 	K. R. Popper, Wiedza obiektywna, Warszawa 1992.
3	М. Рокич(M. Rokeach)	<ul style="list-style-type: none"> • термінальні(ті, що стосуються цілей індивідуального існування:життя, робота, мир, краса,рівність тощо); Інструментальні(пов'язані зі способом дії у досягненні мети: амбіційність). 	M. Rokeach, Beliefs, Attitudes and Values, San Francisco 1968.
4	В. Пастерніак(W. Pasterniak)	<ul style="list-style-type: none"> • цінності універсальної реальності; • цінності трансцендентні 	W. Pasterniak, Piękno i sacrum. U podstaw pedagogiki teonomicznej, Poznań 1998.
5	С. Оссовський(S. Ossowski)	<ul style="list-style-type: none"> • цінності, що визнаються(є власністю суспільного середовища та одночасно елементом його норм поведінки); • цінності, що відчуваються(іманентна частина індивідуальності, що формується в процесі інтерналізації) 	S. Ossowski, Z zagadnień psychologii społecznej, t. 3., Warszawa 1967.
6.	Є. Шумський	• основні(відповідні для даної	J. Sztumski, Społeczeństwo i wartości,

	(J. Sztumski)	<p>суспільної системи);</p> <ul style="list-style-type: none"> •вторинні(такі, що виникають з основних і є їх конкретизацією); •індивідуальні(приватні або такі, що є витвором окремих людей) 	<i>Katowice 1992.</i>
7	К. Островська (<i>K. Ostrowska</i>)	<ul style="list-style-type: none"> •сенсотворчі(універсальні, духовні, пов'язані з трансцендентним світом); •інструментальні (утилітарно-прагматичні), що є засоби реалізації універсальних цінностей 	К. Ostrowska , <i>Wposzukiwaniuwartości</i> , <i>Gdańsk 1998.</i>
8	Р. Єдлиньський (<i>R. Jedliński</i>)	<ul style="list-style-type: none"> •трансцендентні(Бог, святість, віра, спасіння); •універсальні(правда, благо); •естетичні(краса); •пізнавальні(знання, мудрість); •моральні(гідність, честь, кохання, дружба, відповідальність, справедливість, скромність, щирість тощо); •суспільні(демократія, патріотизм, правовий, солідарність, толерантність, сім'я); •життєві(сила, здоров'я, життя); •прагматичні(робота, спритність, талант, заповзятливість); •престижні(кар'єра, слава, влада, статок, гроші); •гедоністичні(радість, секс, забава) 	R. Jedliński , <i>Świat wartości uczniów kończących szkołę podstawową</i> , (w:) <i>Podmiotowy wymiar szkolnej polonistyki</i> , (red.) Z. Uryga , <i>Kraków 1998.</i>
9	М. Чимик (<i>M. Chumyk</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • індивідуальні(фізичні, особисті) • колективні (організаційні, спільнотні); • духовні(особиста досконалість, релігійна 	Chymuk M. <i>Aksjologiczne preferencje studentów uczelni</i> , <i>Krakow: Wyższa Szkoła Filizoficzna-Pedagogiczna „ Ignatianum”</i> : Wydawnictwo WAM,2004.-215s.

		святість); • релігійні(трансцедентна сторона людського життя); • автотелічні (остаточні) (аксіоми, що визначають значимість філософських роздумів над проблемами життя); • інструментальні	
--	--	---	--

Слід зазначити, що в укладеній нами таблиці відображено не всі підходи щодо типології цінностей у доробках польських вчених, а лише найбільш відомі. Крім того, необхідно підкреслити, що вказані вище типології цінностей мають варіативний характер. Тому можемо робити висновки про те, що загалом у сучасній аксіології Польщі утвердився поділ цінностей на вищі (духовні неутилітарні) і фундаментальні (утилітарні матеріальні) цінності. Саме духовні цінності утворюють стрижень культури польського народу, фундаментальні відношення і потреби людей. До духовних (вищих) цінностей належать: загальнолюдські цінності (мир, життя людей), соціальні цінності (соціальна справедливість, свобода, права людини і т.д.), цінності спілкування (дружба, любов, довіра, сім'я), особистісні цінності.

Спираючись на цінності, що є актуальними та важливими в сучасній Польщі, польська педагогічна спільнота формує власну аксіологічну програму щодо формування особистості сучасного поляка. Зокрема, молодий громадянин Польської держави має володіти такими особистісними характеристиками: бути активним та ініціативним; конкурентноспроможним в умовах ринкової економіки; гуманістично налаштованим; повинен поважати загальнолюдські цінності та бути вмотивованим до безкорисливої громадської діяльності; мати високий рівень моральної культури та культури почуттів; бути позитивно вмотивованим до дії та прийняття рішень; відкритим та щирим до інших; вміти вибудовувати міжособистісні відносини; володіти розвиненим почуттям власної гідності, незалежністю мислення та творчості [10].

Показово, що дана ціннісна система знайшла своє продовження в Академічному кодексі цінностей [11], що був затверджений на засіданні сенату Ягеллонського університету 25 червня 2003 року та відображав

принципи, що протягом століть формували авторитет науки та розкривали місію вчених у просуванні етичних і громадянських чеснот суспільства.

Як зазначають автори цього документа, створення кодексу стало своєрідною реакцією академічної спільноти університету на ті суспільні та політичні загрози, що поставили під сумнів такі цінності, як істина, відповідальність, чесність та свобода. Творці кодексу також наголосили, що відсутність поваги до вказаних академічних цінностей призводить до падіння рівня викладання у вищій школі, що своєю чергою, призводить до неналежного рівня знань та вмінь у студентів. Кодекс вміщує такі цінності:

- *істина* (служіння істині є головним обов'язком вченого, який повинен керуватися науковою совістю при оцінці всіх науково-дослідних робіт та проектів; істина є цінністю аутолітичною – сама, будучи метою науки, не може бути використана як засіб для інших цілей, особливо при відмові від етичних принципів незацікавленості у її набутті);

- *відповідальність* (відповідальність стосується власного наукового дослідження, навчальної дисципліни, закладу та середовища, що в ньому створюється; трактується також як відповідальність за майбутні покоління, за використання наукового авторитету поза університетом, за повну і активну участь у всіх формах академічного життя тощо);

- *доброта* (доброзичлива, конструктивна, взаємодовірлива атмосфера творчої синергії розкриває велику міць людської діяльності, не тільки заохочуючи різноманітні винаходи, але й викликаючи радість від наукових і методичних успіхів – власних і чужих);

- *справедливість* (справедливими повинні бути оцінки рейтингів і дипломів, адже оцінки відображають об'єктивний стан знань студентів, а не тільки везіння чи суб'єктивне судження екзаменатора (внаслідок побічних чинників, у тому числі мало моральних, таких як корупція, зв'язки, сексуальні домагання, платні заняття викладачів тощо); правилам справедливості також слід підпорядковувати виконувани обов'язки та оплату праці);

- *чесність* (наукові роботи і академічні лекції не повинні позбавлятися живих, яскравих і особистісних, емоційних коментарів, але роботи не можуть втрачати принципи чесності, міняючи їх на побічні результати: полемічний успіх, оригінальність за будь-яку ціну, недостатньо підготовлені дисертації та миттєві ненаукові досягнення авторів з хибними міркуваннями);

- *толерантність* (це уважне дослуховування до думок інших, навіть тих, які суперечать загальноприйнятим поглядам, особливо нашим власним; це

відкритість для інших культур і інших концепцій; це відмова від дискримінаційних норм поділу людей – студентів та молодих науковців – щодо їх національних, расових, політичних або ідеологічних особливостей; це і визнання переваги розуму над емоціями і побажання від всього академічного співтовариства дотримуватися вимог раціонального та толерантного ставлення як до етично апробованої, інтелектуальної еліти в сучасному суспільстві);

- *лояльність* (лояльність по відношенню до співтовариства альма-матер має проявлятися щоденно, а також в особливі моменти, які вимагають мужності, жертвності і самозречення, відмови від приватності та опортунізму; лояльність виявляється як у трудовій дисципліні та підтримці обраного демократичним шляхом суверенітету, так і в солідарності з колегами, студентами і всіма членами академічного співтовариства, що формує престиж університету і його членів);

- *самостійність* (наукова творчість являє собою процес двох паралельних і послідовних дій: з одного боку – використання і опрацювання робіт минулих і сучасних науковців, з іншого – самостійне додавання результатів власних досліджень, що були самостійно підготовлені, проведені і проаналізовані; наукова творчість виражається, насамперед, у публікаціях, які відображають завершену форму відкриттів і виявляють оригінальний характер індивідуальності вченого, його майстерності і специфічності мови чи особливості стилю автентичної діяльності наукових колективів; будь-яке порушення принципу самостійності є порушенням основоположних норм і понять місії науки, тому таке порушення осуджується з етичної точки зору членами академічної спільноти та підлягає кримінальному розгляду);

- *сумлінність* (сумлінність стосується взаємовідносин людей, громадського життя на всіх рівнях, а також рівня особистої відповідальності, і в рамках науково-методичної діяльності – перш за все, це використання чітких і однозначних критеріїв професіоналізму та цінностей; сумлінний вчений у повній мірі розкриває таємниці своєї майстерності, не дозволяючи собі жодного камуфляжу, таємних езотеричних припущень і езотеричної мови передачі інформації);

- *гідність* (гідність пробуджує внутрішню силу, яка не дозволяє людині відійти від власних переконань, ідеалів, етики і віри в розум і не дозволяє легко піддаватися тиску, спокусі отримати вигоду чи бажанню отримати почесні та нагороди; гідність науки залежить не тільки від об'єктивної

цінності когнітивної теорії, але й від жорсткої, безкомпромісної позиції самих вчених щодо політики або нівелюючої влади грошей);

- *свобода науки – свобода вчених* (свобода є необхідною умовою для вибору цінностей, їх створення (формування) і розвитку; відтак, виникає потреба суб'єктивної свободи вчених, які поведуться відповідно до свого інтелекту, досвіду та індивідуальності, і можуть повною мірою розвивати свої новаторські таланти та стійкість до тиску негативних зовнішніх чинників чи внутрішнього самообмеження)[11].

Усі означенні вище цінності розглядаються академічною громадою Польщі як основа формування та усвідомлення гуманістичних ціннісних орієнтацій академічної освіти та передумова збереження її морального авторитету та підвищення її соціального статусу. Не дивно, що положення, сформульовані в Академічному кодексі цінностей Ягеллонського університету згодом стали основою Кодексу позитивної діяльності у вищій школі, що був ухвалений 26квітня 2007 року на пленарному засіданні Конференції ректорів польських вищих навчальних закладів. На нашу думку, такий ціннісний кодекс заслуговує на увагу і в українській освітній парадигмі.

Таким чином, можемо констатувати, що наука і вища освіта в Польщі проходять глибокий процес трансформації. Кризові явища, що супроводжують політичні та економічні перетворення останніх десятиліть у польській державі призвели на певному етапі до зростання негативних явищ на освітньому просторі серед молоді та їх наставників-вчених, у їх мотивації до навчальної та професійної діяльності та етичних відносинах. У намаганні відродити авторитет академічної освіти польська освітянська громада іде шляхом звернення до недвозначних морально-етичних цінностей, сформованих протягом багатовікової традиції, що свого часу створили авторитет науки та відображають моральну силу академічного світу.

Література

1. Баева Л. В. Ценностные основания индивидуального бытия: Опыт экзистенциальной аксиологии: монография [Текст]/ Л. В. Баева.-М.:Прометей. МПГУ, 2003.-240с.
2. Пелех Ю. В. Теоретико-методичні засади ціннісно-сміслової готовності майбутнього педагога до професійної діяльності./Автореф. дис...д. пед.наук:13.00.04/Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України – Київ, 2010.-с.10
3. DenekK., Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej, Torun,2000. – с.26

4. Denek K. Uniwersalne wartości edukacji szkolnej, (w:) Dzieśkow świecierodziny, (red.) B/ Dymara, Kraków, 1998.- с. 5
5. Matuszewicz C. *Psychologia wartości*, Warszawa 1975.
6. Misztal M., Problematyka wartości w socjologii, Warszawa 1972 – s.
7. Okoń W. Nowy słownik pedagogiczny, Warszawa 1996
8. .Szczepański J. Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1972. – s.
9. **Parsons T., Shils E. A.** Motives and System of Action, (**In:**) Toward a General Theory of Action, *New York 1951*.
10. 10. Świda H. Pojęcie wartości i jej znaczenie dla funkcjonowania osobowości, [w:] H. Świda [red.] Młodzież a wartości, WsiP Warszawa 1979, s.68.
11. [Kultura - inspiracja kształcenia ogólnego: zbiór studiów / pod red. Ireny Wojnar i Jerzego Kubina. – Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA, 1998. – S. 134–155.](#)
12. Ягеллонський університет. Академічні цінності [Електронний ресурс] // Портал UJ. – 14.11.2011. – Режим доступу: www.uj.edu.pl/universytet/wartosci-akademickie

АКАДЕМИЧЕСКИЕ ЦЕННОСТИ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ СОВРЕМЕННОЙ ПОЛЬШИ КАК ОТВЕТ НА ВЫЗОВЫ И УГРОЗЫ СОВРЕМЕННОСТИ

Л. Р. Пелех

В статье рассмотрены теоретические исследования в области трактовки ценностей и их классификации в работах польских ученых и представлено содержание типичных аксиологических требований к академическому сообществу в Польше.

Ключевые слова: ценности, аксиологические требования, академическое сообщество.

ACADEMIC VALUES OF HIGHER SCHOOL IN MODERN POLAND AS ANSWER FOR CHALLENGES AND THREATS OF CONTEMPORANEITY

L. R. Peleh

There has been considered the theoretical research in the field of values and their classification interpretation in the works of Polish scientists and has been presented the axiological content of typical requirements to the academic community in the article.

Key words: values, axiological requirements, academic association.

Пелех Л. Р. – докторант кафедри загальної і соціальної педагогіки та акмеології Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне, Україна)

Рецензент – академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор М. Б. Євтух